

Uzasadnienie

Obecnie obowiązują uchwały: nr 512/LVI/18 Rady Miejskiej Łomży z dnia 27 czerwca 2018 roku w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Łomża (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 2018 r. poz. 2925) oraz Uchwała Rady Miejskiej Łomży nr 513/LVI/18 z dnia 27 czerwca 2018 roku (Dziennik Urzędowy Województwa Podlaskiego z 2018 roku poz. 2926) w sprawie zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, zasad ograniczania dostępności napojów alkoholowych w mieście Łomża, wraz z uchwałą zmieniającą z dnia 10 lipca 2019 roku nr 114/XII/19 (Dziennik Urzędowy Województwa Podlaskiego z 2019 roku poz. 3724).

Na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.) rada gminy ustala, w drodze uchwały, maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta, odrębnie dla:

- 1) poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych,
- 2) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży,
- 3) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.

W tym samym art. w ust. 3 mowa jest o ustalaniu zasady usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Uregulowanie tych kwestii w formie jednego aktu prawa miejscowego nie stoi w sprzeczności z przepisami powszechnie obowiązującymi i bierze pod uwagę uwarunkowania charakterystyczne dla określonego, poddanego regulacji obszaru, co można wywieść z zasady racjonalnego prawodawcy. Wszystkie zasady dotyczące zasad sprzedaży i podawania nadawania napojów alkoholowych oraz ograniczeń z tego wynikających znajdują się więc w jednym akcie prawa miejscowego.

Tworząc projekt uchwały przeniesiono zapisy uchwały Rady Miejskiej Łomży nr 513/LVI/18 z dnia 27 czerwca 2018 roku w sprawie zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, zasad ograniczania dostępności napojów alkoholowych w mieście Łomża (Dziennik Urzędowy Województwa Podlaskiego z 2018 roku poz. 2926) wraz z uchwałą zmieniającą z dnia 10 lipca 2019 roku nr 114/XII/1 (Dziennik Urzędowy Województwa Podlaskiego z 2019 roku poz. 3724) oraz uchwały w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Łomża w zakresie liczby zezwoleń przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży. Proponujemy w tej uchwale zwiększenie liczby zezwoleń przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w grupie zawierającej powyżej 4,5% do 18% alkoholu z wyjątkiem piwa do 70. Podobnie wnioskujemy w grupie zawierającej powyżej 18% alkoholu zwiększenie liczby także do 70 zezwoleń.

Dotychczasowy stan dostępności umożliwiający zakup napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% -18% alkoholu z wyjątkiem piwa, jak i zawierających powyżej 18% alkoholu, obowiązuje w mieście Łomża od 2008 roku. Rada Miejska uchwałą nr 512/LVI/18 dla grupy alkoholi powyżej 4,5% do 18% z wyjątkiem piwa określiła ilość zezwoleń w wysokości 50. Dla grupy zawierającej powyżej 18% alkoholu ilość to także 50 zezwoleń.

W naszej ocenie, posługując się rozwiązaniami które zostały przyjęte w Łomżyńskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień na 2020 rok, przyjętym uchwałą nr 198/XVIII/19 Rady Miejskiej Łomży w dniu 18 grudnia 2019 roku, określającym miejską strategię w zakresie profilaktyki i minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków, proponowana liczba zwiększająca maksymalny limit nie jest naruszeniem zasady ograniczania dostępności, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.).

Rada Miejska Łomży w wyżej wymienionym programie w punkcie 5 - Priorytetowe zadania do realizacji w 2020 roku wynikające z diagnozy i wniosków, wprowadziła zapis „**Dostosowanie maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz godzin nocnej sprzedaży napojów alkoholowych do potrzeb ograniczenia dostępności alkoholu**”. Ograniczenie to (dostępność) powinno odbywać się przy uwzględnieniu wielkości miasta, jego układu przestrzennego, ze szczególnym

uwzględnieniem kierunków jego rozbudowy oraz rejonów miasta o zwiększonym ryzyku występowania negatywnych skutków używania alkoholu.

Stan ilości zezwoleń od 2008 roku do 2020 roku nie uległ zmianie. Natomiast w sposób istotny i widoczny poszerzyły się granice dotychczasowych osiedli i powstały nowe. Siłą rzeczy, zwiększyło się zapotrzebowanie na usługi, w tym także na sprzedaż napojów alkoholowych, co ma odzwierciedlenie zarówno w większym obłożeniu już istniejących punktów sprzedaży na sąsiadujących osiedlach, jak i w ilości wniosków składanych przez przedsiębiorców lokujących swoje sklepy w nowych lokalizacjach. Z jednej strony, ograniczenie dostępności, które jest jednym z głównych zadań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, stwarza po stronie Rady Miejskiej potrzebę weryfikowania potrzeb i analizę skutków nadużywania alkoholu. Z oczywistych względów przybiera to postać programów uchwalanych zgodnie z przyjętymi rozwiązaniami prawnymi i organizacyjnymi art. 4¹ ustawy (prowadzenie działań związanych z profilaktyką rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin), co jest oczywiście czynione.

Z drugiej strony, ustawodawca w art. 12 ustawy wyraźnie stwierdza, że rada gminy ustala w drodze uchwały maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy (miasta)(...). Maksymalna liczba zezwoleń, usytuowanie miejsc sprzedaży, podawanie i spożywanie napojów alkoholowych oraz godziny sprzedaży napojów alkoholowych uwzględniają postanowienia gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Wyżej przytoczony punkt 5 łomżyńskiego programu zezwala Radzie Miejskiej podejmować ustalenia dotyczące ilości zezwoleń biorąc pod uwagę m.in. zmiany jakie zachodzą w strukturze układu przestrzennego, jak i wewnętrznej migracji ludności związanej z rozwojem budownictwa mieszkaniowego.

Ponadto należy zauważyć, że ograniczaniem dostępności alkoholu wskazanym w ustawie z 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jest m.in. ograniczenie dostępności alkoholu i motywowanie obywateli do powstrzymywania się od jego spożywania a obowiązkiem organu stanowiącego przepisy prawa miejscowego jest uwzględnianie tych celów. Jednak zawarte w ustawie upoważnienie dla rady gminy ani żaden inny przepis ustawy nie zawiera dyrektyw w jaki sposób należy ustalać zasady, o których mowa w art. 12 ust. 3 ustawy z 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Jest to przepis pozostawiający kwestię usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych prawodawcy samorządowemu. Nie zawiera on jakichkolwiek wskazówek czy wytycznych dotyczących realizacji kompetencji stanowienia przedmiotowych zasad. Oznacza to, że granice władztwa w zakresie stanowienia prawa miejscowego na podstawie ww. przepisu wyznaczają nie tylko cele ustawy o wychowaniu w trzeźwości, ale także konstytucyjne zasady: samodzielności samorządu terytorialnego i stanowienia prawa miejscowego, wynikające odpowiednio z art. 163 i art. 94 Konstytucji RP. Stosownie do art. 14 ww. ustawy cele tej ustawy są realizowane przede wszystkim poprzez zakazy sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w określonych przez ustawodawcę obiektach i miejscach publicznych. Pozostaje wskazać również, że w myśl art. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości (...) organy jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do ograniczania spożycia napojów alkoholowych przede wszystkim poprzez stosowanie działań edukacyjnych i profilaktycznych w zakresie wychowania w trzeźwości. Tak więc to zakazy i edukacja mają gwarantować cel ustawy, który ma prowadzić do ograniczenia, a nie zapobiegania, czy uniemożliwiania spożycia alkoholu (Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 10 marca 2020 r., sygn. II SA/Ol 87/20 oraz wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 7 listopada 2019 sygn. akt II SA/Ol 706/19). Wszystkie te działania realizowane są w ramach Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień.

W naszej ocenie proponowane rozwiązanie wzrostu ilości zezwoleń o 20 w dwóch grupach jest współmierne do zmian jakie zaszły w mieście Łomża, obejmujących m.in. wzrost liczby mieszkańców i dynamiczną rozbudowę istniejących osiedli mieszkaniowych oraz powstanie nowych skupisk mieszkalnych, oddalonych od istniejących obecnie lokalizacji. Tym samym nie jest to rozwiązanie, któremu można przypisać cechy naruszające zasady ograniczania dostępności, a wyłącznie działanie uwzględniające zmieniający się układ przestrzenny miasta i dalsze, planowane kierunki jego rozbudowy. Z kolei uregulowanie kwestii związanych z zezwoleniami na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc ich sprzedaży w formie jednej uchwały jest racjonalne przede wszystkim z punktu widzenia podmiotów ubiegających się o wydanie zezwolenia, ponieważ wszystkie zapisy określone zostaną w jednym akcie prawa miejscowego.